Anar més enllà de la detecció de la dislèxia

written by Isabel Bixquert | 13 de May de 2025

Actualment, la visibilització i la detecció de la dislèxia estan progressant a nivell acadèmic, polític i social. És molt important en este sentit tindre consciència de les dificultats d'aprenentatge respecte al desenrotllament del llenguatge, la lectura i l'escriptura. No obstant això, és suficient quedar-nos en els percentatges dels **diagnòstics**? És educatiu i eficaç actuar a les aules en un **pla individualista**? Quin paper juga el context escolar? Podem els i les professionals de l'educació generar interaccions a través de l'aprenentatge de qualitat per a previndre i superar dificultats?

L'aprenentatge de la lectura en edats primerenques és crucial, i no qualsevol manera d'aprendre a llegir és òptima, per molt "**innovadora**" que siga. Hi ha **evidència sòlida** de la rellevància que té, des dels inicis, la consciència fonològica, així com el fet de posar l'accent en les habilitats comunicatives, semàntiques i sintàctiques per a anar evolucionant en l'àmbit lector i lingüístic. Estos aspectes poden ajudar moltíssim perquè xiquets i xiquetes amb dislèxia puguen **previndre i superar dificultats específiques** en el seu dia a dia escolar, conjuntament amb els seus iguals, docents i familiars.

«Llegir implica compartir espais, construir pensaments i

> ***augmentar els aprenentatges i motivacions educatives, i això no és un procés individual sinó col·lectiu.»*** *(Soler, 2003)*

Cal remarcar que, en funció dels factors socials i d'aprenentatge que es presenten a l'aula, l'alumnat amb dislèxia pot arribar a **sentir-se diferent** dels altres iguals, patir estrés, vergonya, esgotament i molta frustració amb unes certes tasques escolars relacionades amb la lectoescriptura i el domini del llenguatge. Estes limitacions poden donar un gir i fins i tot previndre's si es posa el focus en el benestar social i en l'acceleració, evolució i **motivació per l'aprenentatge**, abordant des de la **perspectiva dialògica i comunitària** espais guiats per les interaccions igualitàries entre docents, alumnat, famílies i comunitat educativa.

- **Per part del professorat**: és essencial brindar tot el suport necessari; organitzar la realització de les tasques acadèmiques en xicotets grups heterogenis, presentar el procés d'aprenentatge de manera clara, organitzada i seqüenciada, assegurant la comprensió, marcant temps de lectura dialògica, reflexió intersubjectiva i revisió de les tasques. També és rellevant **visibilitzar referents** per a proposar noves metes intel·lectuals i socials, fomentant l'autoconfiança i la il·lusió per aprendre tots els aspectes vinculats a la llengua i al llenguatge en qualsevol matèria.
- **Per part dels iguals**: totes les persones del grup seguixen els passos d'este procés al mateix temps; és transcendental **respectar la diversitat de veus** en la lectura i en l'escriptura, alhora que reconéixer i visibilitzar que totes les persones ens enriquim amb l'ajuda mútua, independentment de les nostres

diferències. Quan això succeïx, els xiquets i xiquetes amb dislèxia obrin horitzons per a entaular vincles d'amistat més profunds i, en conseqüència, es crea sentit entre les interaccions, la convivència i el coneixement.

- **Per part de les famílies**: és decisiu acompanyar als seus fills i filles en les tasques escolars, tenint en compte la manera d'aprendre a l'aula i les necessitats específiques, així com participar activament en classe, en trobades de qualitat com són les **tertúlies dialògiques** i els **grups interactius**.

L'alumnat amb i sense dislèxia té dret a estar en un **espai d'aprenentatge segur**, amb **altes expectatives** i on la **dimensió instrumental** garantisca la igualtat en les diferències, per a arribar a la igualtat dels resultats de totes i tots. En este marc, les evidències científiques d'impacte social llancen llum cap a les condicions acadèmiques, comunicatives, sociològiques i pedagògiques que requerix una educació enfocada al desenrotllament intel·lectual i social en qualsevol context.

[Imatge de Gerd Altmann en Pixabay]